

ex Anonymo - Cap. X

Chronologia et huiusmodi.

+ Anno 893

Ed.
Edm.
Edu - N. Cap. XXX.
Bunger. Pat. Bosu - C. XVII
Oufad. Pat. Ursuar. C. XXII
Bayla - Cap. XXX.
Rekel - Pat. Oluptolma - C. XV

Hos fuisse Ungaros
patet ex Anonymo
quia his idus (spadus)
ad occupandum Panoniam
Hinc hi & am
Cumanos, cum & duobus
Ungaros unam gente
constituerunt.

Capitulum XXIII.

Postquam autem Leatoplus per Ungaros
et Lupinus diuisus est necelest et Ungari
defenderunt in Panoniam per 6 annos
eorum arma et equos meliorare curauerunt -
Anno igitur septimo Moravianus (fuit is annus 900)
deinde diu: Cesar igitur Vinadus audiens
quod Ungari imperij sui confinia intrasset,
ducesque memoratos occidisset, decreuit venire
in Ungariam; et cum eisset de Italia, venissetque
Augustam Suevia civitatem, ut deinde in Panonia
invasurus Ungaros defenderet, inter Romanos
bellum generatum est in heca intestinum, quod
ipsum retrahere oportebat: fuit hac Ungari
mobilius annis tribus, ad nullas partes

Furzol & Furzol - Cumanus -
orientes litiones.

Bunger vocatus Brungerne cap. XXXI.
oufad vocatus Oufadunne. cap. XXXII.
Edun - vocatur Edunee, cap. XXXII. +
idem Edunee. cap. XLVII.
Ed. vocatur Ete - datus -

Ab 183. circa hos tres primos

capitulum XXIII. circa hos tres primos

Ete Pat. Edm. Edm. Edunee filius Ete.
videtur ego: Ed, hinc Ete esse Pat. Ete, et Edm
qui sunt fratres. -

Capitulum XXIV.

Anno autem quarto Ungari Bulgariam
invaserunt.

Capitulum XXV.

Capitulum XXVI.

Vicesimo autem primo anno egressi in Bulgariam
hoc est ab occupata Panonia, fuit ego is
annus 921.

Capitulum XXVII.

occisus Leatoplus. 893.
quinto occupata Panonia annis 6.
Anno septimo Carinthiam adire locust Hro 900.
Cesar igitur Conradus audiens quod Ungari imperij
sui confinia intrasset et inter hec Ungari annis
tribus quiesce -
Anno autem quarto, id est 904 Ungari Bulgariam
invaserunt.
post hec decem annis repansantes, anno undecimo
Laxoniā, Turingiam, Luciam, Franconiam
orientales et Burgundos demoliti sunt fuit is
annus 915. post hec annis 16 quiesce,
hac Chronologia luxata nimis.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

Narrat. folio 842. Edit. Bonfoni —
ubi Bendeucus avi Palam Consilio duxit
uxorem ex Corosmorum familia, duosque
superis filios liberos Edemen, et Ed
nec ita multo post excessit e vita.
Pannonia non magna manus Hunorum
substitit, hodieque causa discriminis
appellatur Liuti. Deinde huc quod
ea Regio vana cultoribus ob ingentes
belli clades fuit, huc quod Marotus (M)
Miles Polonus bellica virtute clarus
ab Attila Moesia, Vulgarique, et
Lankesch in posuit, Ungaris imperavit
aliquandiu proprium non habuit Regem
donec Anno Saluti 744 relictis Armi
edibus suis rursus effusi cum liberis et
uxoribus omnique suppellectili Septima
nam Drisi sub eodem ducebus in Pan
noniam redierunt etc.

lege pag. 134. cap. XVII.

Pag. 136 ubi incipit. Sed et ad rem nostram. etc.
elegantibus describuntur gentes, qui post paucos Ungaris
Pans nam, Daciam, atque Regna benebant

De Moroths lege 106. (folio caput. lecta
dignissima — de ultimo Ungaris in Pannonia
impetu —

Ex Bonfoni. Dec. 1. lib III. n.

10. 20. 30. pag. 53. —

Lectura dignissima de Militibus Attila, modo
arma tractant. Titulo etc. ibidem
Sicambriam propriam sedem elegit, quam Syra
Budam urbem fuisse voluit, cuius adhuc vestigi
gia multa supersunt. vide etiam fol. 109. et
120.

Pag. 126. cap. XII.
cujus rei indicium erat, quod et oroniam, quam
Attila prope Sicambriam urbem edificari a
se ceptam iussit Attilam nominari, ipse
proeta fratris voluntate, e hoc nomine
vocavit Budam. et post pauca:

Ungari eam artem urbem etiam in presentia
Budam, sentones vero, nunc Erfelburg (x)
id est, Artem Attila, nunc a farris calis
que olim ex lapidibus illic coquebatur, Offen
vocat.

Pag. 126. cap. XIII incipit: Sicambriam urbem
etc.

(x) fors Erfelburg

In Prefatione: secundum traditiones diversarum
Historiographorum:
Ergo potius à me de certa scriptura ex pla-
natione, et aperta historiarum interpretatione
rerum veritatem nobilitate percipiat.
Felix ergo Ungaria h: quia exordium geneal-
gia Regum suorum, et Nobilium habet:

Cap. I. et II.

Nunc valet: totum —

Cap. III

Anno Incarn. 819. Ugek pater Almi-
adhuc in Scythia versans duxit h: uxorem
in Dentu-moger (Scythia) filiam Emedubethan
Furio nomine Emesu. de qua genuit filium
qui agnominatus est Almus.

De Almo Cap. IV. Narrat cum autem Almus
pervenisset ad maturationem etatem (x) hunc dicit
filius Sancti erat in eo, licet Paganus, tamen
potentior fuit omnibus Ducibus Scythia, et
omnia Regni faciebant consilio
et auxilio ipsius.

Dux autem Almus dum ad maturationem etatem
juventutis (x) pervenisset duxit h: uxorem
in eadem terra filiam cujusdam
Nobilissimi Furio, de qua genuit filium
nomine Argad, quem secum duxit in Pan-
noniam, ut in sequentibus dicitur.

Capit. V.

Dicit Scythiam gentem Scythiam, que per idiomata
suum proprium (hoc est Ungaricum) Dentu-moger
dicitur. (hic capite dat rationem, quare 7 dices
et Terra Dentumoger exiverint: nempe,
et Terra illa nimis erat plena ex multitudine
populorum ibi generatorum, ut nec alibi fuis-
set sufficiens, nec capere, ut supra diximus: Quia,
propter hunc VII Principales Personae, qui
Hedu-moger vocantur, usque in hodiernam
diem angusta loco non suffientes h: h:

Tunc elegerunt h: quereere terram Panonia
quam audierant fama volante terram Attilae
Regis esse, de eius progenie dux Almus Pater
Argad descendere h: h:

Tunc Ergo libera voluntate, et communi consensu VII
virorum elegerunt, h: ducem ac Praeceptorem
in filios filios suos usque ad ultimam generationem
Almum filium Ugek, et qui de eius generatione
descenderent, quia Almus dux filius Ugek

Nota, quod vox Moger, eadem que Magyar
hinc Dentu-moger, dem Dentu-Magyar
et Hedu-moger — idem ac Hedu-Magyar
Hinc val. dum vocem Moger à Magyar derivat.

Almus ergo saltem anno sequente natus
poni potest: hoc est 820.

(x) matura etas poni potest annis 30, vel
saltem 40 —

(x) matura etas juvenutis poni potest
annis 25. ad 30.

Si Almus ponatur anno etatis huius 25. duxisse
uxorem, et hoc est h: h: 845. et sequente
h: 846, natus ei poni potest Argad.

903
946
57.

et qui de generatione ipsa descenderant deinceps
eandem gentem, et potentiores in bello.

Caput VI.

duorum VII Virorum nomina haec fuerunt:
Almus Pater Agad.
Eleus Pater Zabolzu. à quo genus Sae descendit
Cundu Pater Curzan.
Dund. Pater Ele. à quo genus Calan, et Colfoj.
Josu. Pater Lelu.
Atuba à quo genus Zemera
Tuhutum Pater Horca, cuius filij fuerunt
Gyyla et Zombor
à quibus Muglut descendit.

Caput VII

De Egressu ex Dantu-mager-

Anno Domini facit: 884. Sicut in analibus
Continetur chroniis, Septem Principales
Personae, qui Helu-mager vocantur, egressi
sunt de terra Lythica versus occidentem:
inter quos Almus Dux filius Uget de genere
Magog, Regis vir bone Memoriae Dominus, et
Consiliarius eorum una cum uxore sua, et
filio suo Agad, et duobus filiis Helue avia,
cui Lui, Reliel, Zuard, et Cadusa, ac non
cum multitudine magna populorum, non nu-
merata fœderatorum de eadem Regione
egressus est:

Venientes autem dies plurimos per deserta loca,
et fluvium Etyl (volga) super Sulbau sedentes
ritu paganismo transnataverunt, in viciniam
viam civitatis, vel habitanti invenimus, nec
labores hominum comederunt, ut mos est eorum,
sed carnibus, et piscibus reficiebantur, donec in
Rusiam (Russiam) quae Susudal vocatur
venissent: ~~et~~ et juvenes eorum pro coctiva
comul in Venatione, unde à die illo, usque ad presens
Hungarij sunt pro ceteris gentibus meliores
in Venatu.

Et hi Almus Dux cum omnibus suis venientes
peram intraverunt Rusiam, quae vocatur
Susudal

Sentumoger videtur dii debere Dantu-magyar, à
Dan-vad Platyceros, Herptyceros, sive Damm firs
nisi fortiter fortiori, quasi Magyon, à Reyno, quod
abundat cervis, Platyceribus.

vel vero à Dan-dax. Phalanx, Cohors, Calva,
exercitus. magis tamen placet primum.
Ita Helu-mager, et Hel, Septem, et Magyar, septem
duces magyaros.

cap. XIV. Legati ad Salanum ab Agado missi
sunt. Cundu Pater Ele (omnis ex Lytem duabus
Agadi) et Reliel. Pater Oluphalma (Dux unus
e Cumanis).

cap. XV. egregius.

narratur de Reliel, cui Agad totam terram
cum habitantibus suis à Mortaholm, usque
ad fluvium Sulba. dedit et: item eidem Reliel.
dedit terram magnam iuxta Danubium, ubi
fluvius Wag descendit, ubi Passa Oluphalma
filius Reliel castrum construxit quod Cama,
rum nuncupavit: (Comaromum). Komar. —
vel Komor. Torus, monstrum, vel potius Severus
militaris, Dum. (unde Komor-Kat Kedv.
vultu levis, militari, inimico. et: et
Komoron-nézi (Titanicum tuji rejjant ra)
vis in trüfel. et Komor-Kodni Tribus esse et:

caput VII.

De Edumec et Edumner, et de suis auxiliis
usque ad Suyou latas et.

caput VIII

De Profo filio Bungo, (credo ego Vonger)

No. 33

Ex Actis Sancti Bellandiani
Mensis Septembris Tom. 1. ad diem II
Igit. in vita S. Stephani Regis Ungarie
auctore. Joann. Stiltingo S. J. C.

S. IX.

S. Adalbertus Hungarorum Conversioni
intentus, conversus et baptizatus Geysa
ubi et S. Stephanus.

hoc et S. XI nullum disquiratur de baptismo
S. Stephani.

Videtur autem ex omnibus nihil certi confici
posse.

Ego cum Anthoe bibliotheca, status natalitatis
S. Stephani Anno X^o 979.

Ex hoc sequitur. I. S. Stephanum mortuo Geysa
Anno 997, fuisse Adalbertum 18. quod
cum omnibus probatis ac veris Authoribus
consentit.

II. S. iuxta mentem Henrici S. Stephanus
Stephanus a S. Adalberto, ut Episcopus Pragensis
baptizatus fuisset, seu id evenire debuisset
vel Anno 983, vel 984, ut scilicet Henricus
ca. de his duobus de causis, 1. quod S. Adal-
bertus non ante annum 983 creatus sit
Episcopus Pragensis. II. quia post annum
984 baptizatus fuisset, mortuo Geysa
Anno 997, dici non posset Adalbertus. qui
tantum fuisset annos 13. Sed hoc ratiocinium
supponit S. Stephanum illius ut natus est baptiza-
tum; aut ex duobus ergo necessario unum
negari debet, I. aut S. Stephanus S. Stephanus
a S. Adalberto ponatur baptizatus eo anno
quo natus est. aut ex tempore S. Adal-
bertus non fuit Episcopus Pragensis. quod
historica veritate nihil est certius, cum S. Adal-
bertus ante Episcopatum Pragensis Regis Ungarie
missus fuisse scribatur. II. S. quia Episcopus
Pragensis Sanctum Stephanum baptizavit, tum
ante non ipso anno natalitatis S. Stephani
baptismum imposuit, utpote, qui anno 984
jam erat quinque annos. —
igitur: S. S. Stephanus a S. Adalberto baptizatus
est anno ipso natalitatis, id est a S. Adalberto, quia
Episcopus Pragensis factum non est.
aut S. S. Stephanus ab S. Adalberto, quia Episcopus
Pragensis baptizatus ponatur, tum S. Stephanus
non ipso anno natalitatis, sed quinque post
baptizatus est. Aliter est nullum.

179

S.
tentibus huius, quod S. Stephanus ante Episcopatum
Pragensis S. Adalberti baptizatus sit, suffragatur
clarissime, Joannes Hugasius, scriptor Polonus
seculi XV. de Gestis Adalberti in Ungaria lib. 2
col. 116.

cum Gaudentio, ceterisque Religiosis viris
Hungariam ingressus ad Ducem Geysam per-
venit, in fide Catholica, et caeremoniis ejus,
quam ipse (S. Adalbertus) ante annos aliquot luse,
pisse cum ^{Geysa} audiret, huius monitis, et
exhortationibus instructus. (N. S. audiret,
ab alio ergo jam fidem habuisse Geysam, adeoque
et baptizatum fuisse, necesse est.)
Cum autem Dux Geysa, et Consorti ejus
Adalbertus adventus fuisset denunciatus
summa mox letitia concepta ad laudes divinas
organa laxarunt, hunc enim virum ad se
venisse, qui libi in visione dudum fuerat pro-
monstratus intelligebant. Cum magna itaque
veneratione, et devotione susceptus, S. S.
Dux Geysa Confirmationis characterem
impendit ipse.

Ex his colligitur: S. Stephanus ab Adalberto
confirmationis sacramentum datum, quod
supponit jam baptizatum fuisse, et cum
hic nihil dicatur de baptismo, sequitur ante
Adventum S. Adalberti Stephanum jam baptizatum
fuisse. colligitur II. hoc tempore S. Adal-
bertus fuisse Episcopum, quia solis Episcopi com-
petit confirmationis sacramentum administrare
Ex toto hoc ergo S. colligitur. S. Stephanus
ab alio aliquo fuisse baptizatum, nec ante
Episcopatum suum S. Adalbertum fuisse apud Geysam,
quod enim author dicere non potuisset, qui audi-
erat Geysam fidem habuisse — et denique
cum ante Anno 983 S. Adalbertus non fuit
Episcopus, hoc autem tempore confirmasse dicatur
S. Stephanum, sequitur Sanctum Stephanum ante
post Anno 983 (quis unquam is fuit) jam fuisse
majorem etatis, quam 4 annos —
Nihil itaque S. Stephanus Anno 984, ante
ante confirmatus est, fuit jam annos
5 completos. S. autem Septem, aut octenis
confirmatus est, tum is fuit annos 986, vel
987, quibus certe adhuc vivit et S. Adalbertus
et Geysa, nam Geysa mortuus est Anno
997, et eodem Anno S. Adalbertus Modio
coronatus in Russia.

